

چالشهای یادگیرندگان و محیط های یادگیری الکترونیکی

مهدی محمودی^۱، نادر پور نصیر^۲^۱ - استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه پیام نور^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش دانشگاه پیام نور

چکیده:

با توسعه شبکه جهانی اینترنت، شاهد تحولات گسترده‌ای در جنبه‌های مختلف زندگی اجتماعی انسان هستیم؛ که این تحول می‌تواند منشا بسیار بزرگی برای تغییر به سمت توسعه باشد و به نوعی از آن بهینه‌ترین استفاده را بریم ولی متأسفانه هر پیشرفتی در کنار مزایای آن معایب و معضلاتی را نیز با خود به همراه دارد، آموزش های الکترونیکی و یادگیری الکترونیکی نیز علاوه بر مزایای بی شماری که با خود به همراه دارد، دارای معایب و معضلات عام و خاصی برای کاربران و سایر افراد می‌باشد. لذا در تحقیق حاضر در ابتدا به بررسی واکاوی آموزش الکترونیکی و مزایای آن پرداخته و در ادامه تحقیق سعی به بررسی چالشهای یادگیرندگان و محیط های یادگیری الکترونیکی می‌شود و در پایان به ارائه راهکارها و پیشنهاداتی جهت رفع این چالش پرداخته ایم.

کلمات کلیدی: آموزش الکترونیکی، یادگیری الکترونیکی، چالش های یادگیرندگان، محیط های یادگیری.

مقدمه:

دسترسی و تسلط بر تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات و بهره گیری از آن در امر استراتژیک و مهم آموزش و تربیت نیروی انسانی، خود یکی از مؤلفه های مهم قدرت در عصر حاضر محسوب میشود که نباید از آن چشم پوشید.

پیشرفت روزافزون تکنولوژی و خصوصاً تکنولوژی اطلاعات باعث تغییرات بسیاری در زمینه آموزش الکترونیکی شده است عواملی چون کاهش هزینه آموزش، سهولت حضور در کلاسهای مجازی، تنوع دروس، زمان انتخاب آن، کاهش هزینه رفت‌وآمد و انعطافپذیری زیاد آموزش الکترونیکی در گسترش این پدیده بیتأثیر نبوده است.

آموزش الکترونیکی در ایران صنعتی نوپا در تکنولوژی آموزشی و آموزش از راه دور است، اما مراکز و مؤسسات آموزشی به ویژه دانشگاهها در تلاشاند تا هرچه سریعتر الگویی مناسب با ساختار آموزشی و فرهنگی کشور در زمینه آموزش الکترونیکی ارائه کنند. علاوه بر مزایایی که آموزش الکترونیکی ماهیتاً از آن برخوردار است، یکی از مهمترین دلایل ضرورت سازماندهی مراکز و مؤسسات آموزش الکترونیکی در ایران، تقاضای روزافزون آموزش به ویژه آموزش عالی در کشور است که با توجه به محدودیت منابع و ظرفیت

آموزشی در نظام آموزشی فعلی به یک موضوع خاص اجتماعی تبدیل شده است.

کارآمد ساختن آموزش الکترونیکی میتواند بخشی از این مشکلات را مرتفع سازد، لذا با توجه به اهداف تعریف شده برای آموزش و تحصیلات دانشگاهی در ایران، اهمیت پرداختن به ساختار مراکز و مؤسسات آموزش الکترونیکی به ویژه دانشگاههای مجازی در ایران به وضوح روشن میشود. شکی نیست که سیستم آموزشی سنتی در عصر حاضر نمیتوانست نیازهای جامعه اطلاعاتی امروز را پاسخ گوید، پس لازم بود این نظام مستهلک در درون پیکربندی خود دچار دگردیسی شود و فرآیند انطباقپذیری در راستای نیازهای جوامع امروز را شاهد باشد.

اما برآستی ضرورت پرداختن به این موضوع چیست؟ شکی نیست که در راه رفتن به سمت جامعه اطلاعاتی به ناچار بسیاری از زوایای پنهان و آشکار صورتبندی جوامع دستخوش تغییرات ساختاری خواهند شد، مقوله آموزش نیز از این تغییر در امان نیست، اما این فقط یک روی سکه است. باید این نکته را نیز به خاطر داشت که جوامع به مرور زمان و به دنبال همین تحولات نیاز روزافزونی به آموزش و مهارت و همینطور نیروی متخصص خواهند داشت. (فتحیان، ۱۳۸۶).

اطلاعات ابزار قدرتمندی در دست صاحبان قدرت است که از طریق آن هژمونی خود را به طور خرنده در لایه های مختلف فرهنگی- اجتماعی جوامع می گسترانند. نیروی انسانی متخصص و کارآمد و همینطور مجهز به اطلاعات روز، سرمایه اصلی و قابل برنامه ریزی هر دولتی محسوب میشود. اما این قضیه لایه های فرعی دیگری هم دارد، با گسترش جوامع نیاز مردم به آموزش افزون میشود، نسلی تازه پا به عرصه میگذارد که نیاز به تربیت، تخصص و آموزش دارد، اما از طرفی تواناییهای دولتها برای تحت پوشش قرار دادن کل این پتانسیل کافی نخواهد بود. دسترسی و تسلط بر تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات و بهره گیری از آن در امر استراتژیک و مهم آموزش و تربیت نیروی انسانی، خود یکی از مؤلفه های مهم قدرت در عصر حاضر محسوب میشود که نباید از آن چشم پوشید. از سوی دیگر، گسترش بیوقفه و کم هزینه سیستم آموزشی الکترونیکی در سراسر دنیا، ضرورت استفاده از این روش آموزشی را اثبات میکند. به طور کلی با توجه به بیان مزایای بیش از حدی که برای آموزش و یادگیری الکترونیکی بیان کردیم، این امر معضلات و چالش هایی را نیز به همراه دارد، که باعث ترس و استرس کاربران می شود، لذا در این